Congresul „Astrei" la Abrud

x

– Sosirea delegaților. Ședința președinților de despărțăminte. Referatele –

Abrud, 10 Septembrie

Anul trecut, cu ocazia adunării generale a „Astrei" s'a decis ca adunarea din acest an să se țină la Abrud, pentruca cu acest prilej să se facă posibilă o mai amănunțită studiere a problemelor din munții Apuseni.

Hotărârea aceasta acum se vede cât a fost de bine venită.

După unire, s'a vorbit mult timp despre problema moților. Dar, afară de elogiul acestei admirabile populații și afară de relevarea virtuților și lipsurilor nenumărate de care suferea, aproape nimic nu s'a făcut pentru îmbunătățirea situației ei. Totuși, românismul a durat atât de mult la urmașii lui Horia, Cloșca și Avram Iancu. De aceea, „Astra", cu pleiada de distinși conducători de care dispune și cu tineretul grupat în jurul lor, a propus ca, prin ținerea la Abrud a adunării generale din acest an, să atragă din nou atenția lumii românești asupra nevoilor de care suffăr munții Apuseni. Studiul amănunțit al nevoilor, ca și mijloacele de îndreptare a acestora, sunt adevărata semnificație a adunării generale din acest an a „Astrei".

Orășelul, care nu are decât o populație de 2500 locuitori dar care în schimb este un centru tradițional al românismului de peste munți, s'a pregătit cu entuziasm pentru primirea oaspeților, numeroși reprezentanți ai „Astrei", din toate părțile Transilvaniei.

Abrudul a îmbrăcat haină de sărbătoare. Pe toate casele fluturâ drapelul tricolor și moții, în haină de sărbătoare, au coborât din munți cu această ocazie.

Organizarea unei asemenea întruniri, într'o regiune atât de mică este, desigur, o sarcină forte dificilă; cu toate acestea ea a fost rezolvată prin munca neobosită a harnicului președinte al despărțământului „Astrei", d. prof. Ion Micu.

Sosirea oaspeților

După amiază, la ora 4, a sosit la Abrud P. S. episcop Iuliu Hossu, căruia i s'a făcut o frumoasă primire. P. S. a venit întovărășit de pr. canonic dr. Iuga.

Lumea românească din Abrud l-a primit în jurul unei porți de triumf, ridicată în cinstea ilustrului oaspe.

Primarul orașului, d. *căpitan Cristea*, l-a salutat în cuvinte frumoase.

Pr. Nicolae Gavrea a adus salutul bisericii ortodoxe române; iar în numele credincioșilor bisericii greco-catolice a vorbit d. dr. *Gheorghe David*, notar public.

Mai multe fetițe au predat P. S. episcop frumoase jerbe de flori.

P. S. dr. Iuliu Hossu a mulțumit tuturor, în cuvinte frumoase, pentru primirea ce i s'a făcut, accentuând colaborarea frățească a celor două biserici pentru interesele românești.

La ora 5, au sosit în Abrud d-nii prof. Iuliu Moldovan, președintele „Astrei" și dr. Iuliu Hațeganu, sau „Tribunul șoimilor", împreună cu întregul stat major al „Astrei", cari au fost deasemeni primiți în mod festiv de populația românească a Abrudului ,în frunte cu autoritățile, cu președintele dispărțământului, dr. prof. Micu și de un mare număr de oameni.

Un detașament de șoimi, cu tulnici a dat onorurile președintelui „Astrei" și tribunului șoimilor.

Ședința președinților de despărțăminte

După amiază, la ora 6, s'a ținut cea dintâi ședință a „Astrei" în fața unui mare număr de reprezentanți ai despărțămintelor.

La birou se găseau d-nii: dr Iuliu Moldovan, președintele „Astrei", dr. Iuliu Hațiegan, „tribunul șoimilor", dr. Savu, col. Marcel Enescu, prefectul județului; col. Popovici, comandantul grupului 3 vânători de munte; col. Sorescu, comandantul batalionului de moți; pr. protopop Simu, comandor Manolescu, prof. Rădulescu-Motru, prof. Bogdan Ionescu, prof. Micu, președintele despărțământului „Astrei" din Abrud, Băilă, secretarul „Astrei".

La ordinea de zi au fost câteva comunicate de cea mai mare importanță, în legătură cu situația din diferite domenii a munților apuseni.

RAPOARTELE

Problema minieră din munții Apuseni

D. I. POPA, din Zlatna, a vorbit despre problema minieră a munților Apuseni. Concluziile referatului d-sale, bine studiat, sunt următoarele: o salarizare mai omenească pentru muncitorii din industria minieră, cari, actualmente au salarii de abea 60 lei pe zi în medie; cointeresarea muncitorilor la beneficiile întreprinderii miniere și metalurgice; creiarea unui fond social pentru munții Apuseni, care ar urma să fie alimentat cu 2 la sută din beneficiul întreprinderii miniere sau metalurgice, 50 la sută din cota premiilor date de Banca Națională peste prețul oficial al aurului, pentru cantitatea de aur preschimbată și 0,5 la sută din cota impozitelor minime asupra metalelor nobile. Acest fond ar urma să fie întrebuințat pentru diferite îmbunătățiri de ordin public, social și economic din munții Apuseni; modificarea legii minelor, în sensul simplificării formalităților pentru obținerea dreptăților miniere de către munteni; acordarea de credite aurifere micilor întreprinderi formate din băstinași români din munții Apuseni; crearea de centre de flotație și cianurare pentru produsele miniere ale micilor producători de aur; reducerea taxelor de prelucrarea minereurilor; repararea bazinelor de apă dela Roșia Montana; eftenirea materialelor explosibile și lemnului necesar susținerii minelor pentru munteni.

Dezideratele au un dublu scop, și anume: propășirea industriei miniere din munții Apuseni și echitatea și dreptatea socială pentru miile de oameni cari scot metalul nobil din întunerecul pământului.

Problema economică

D. prof. ION SAFTA dela Academia de agricultură din Cluj, a vorbit apoi despre „Problema economică în munții Apuseni".

După o expunere amănunțită și foarte frumos studiată, a situației economice din această parte a țării, d-sa a ajuns la următoarele concluzii:

Să se construiască drumuri în munții apuseni, căi ferate, șosele, cari au scopuri strategice; să se facă împăduriri masive și sistematice; să se înlesnească pătrunderea capitalurilor românești în munții Apuseni pentru crearea de întreprinderi economice de tot felul; să se creieze câmpuri de experiențe agricole; să se stimuleze creșterea vitelor; să fie încurajată valorificarea fructelor și să se creeze o bancă, menită să asigure mijloacele financiare necesare operei de refacere economică a munților Apuseni.

„Capitalul uman"

Unul din cele mai interesante rapoarte a fost acela al d-lui dr. RĂMNEAMȚU, care a vorbit despre „Capitalul uman din munții Apuseni".

D-sa a început conferința prin caracterizarea capitalului omenesc din munții Apuseni, care, numeric este de 500 mii de suflete, spunând că el se caracterizează printr'o regiune etnică omogenă cu români din celelalte ținuturi și printr'o puritate a rasei, întrucât în munții Apuseni populația românească numără 88 la sută, iar în unele locuri ea atinge 26-29 la sută.

D-sa a vorbit apoi despre standardul de viață al moților contatând că populația munților apuseni se împarte în trei categorii: una cu venit mai bun, alta cu o stare mijlocie și alta cu o stare material rea. In prima categorie repartizează pe cei cari au venit între 7-41 mii lei pe an. Aceștia sunt 8 la sută din totalul populației; în a doua categorie repartizează pe cei cari câștigă între 4-21 mii lei pe an, aceștia sunt 62 la sută; iar în a treia categorie sunt cei cari au un venit de 2400—7000 lei pe an. Aceștia formează restul de 30 la sută din populație.

Situația economică a moților este, după cât se vede, foarte dificilă. Din 600 comune, numai 300 sunt cari au subzistența asigurată pe întregul an; trei sute au subzistența asigurată numai pe trei luni pe an, iar restul sunt obligați să cumpere alimente în tot timpul anului.

Populația este suficient de prolifică, cu mulți copii Numărul copiilor neligitimi este mai mic decât în alte părți ale țării. Deasemeni sifilisul este mai redus ca în altă parte a țării. Longevitatea este frecventă, dar este mare mortalitatea copiilor. Capitalul uman din această parte a țării se caracterizează prin dinamism și spirit de jertfă. In unele regiuni, populația aceasta a dat un foarte mare număr de intelectuali. Ea se caracterizează prin cultul muncii și buna moralitate.

Tuberculoza este foarte răspândită deasemenea bolile de inimă.

A vorbit apoi d. prof. ION MICU, despre „Situația școlară în munții Apuseni".

Problema școlară

Raportor d. Ion Micu

In urma studiilor și anchetelor făcute pe teren, precum și a unei analize minuțioase a materialului documentar atât cu caracter oficial cât și neoficial publicat prin reviste și broșuri, rapoarte oficiale și cercetări sociografice, s'a ajuns la constatarea, ca populația țării moților privită sub raportul specificului etnic precum și al teatrului luptelor desfășurate în revoluțiile pentru libertate, dreptate și unire este azi înglobată în teritorul alor 6 județe: Alba, Cluj, Hunedoara. Bihor și Arad, formând 590 comune distribuite pe 22 de plăși cu o populație a cărei cifră se ridică la 519.315 suflete.

Toată populația aceasta cu un suflet dinamic atât de românesc cere astăzi în cor asigurarea unui viitor mai bun, mai omenesc pentru ca acum după 20 de ani de unire să-și poată vindeca rănile trecutului și durerile prezentului. Evident în soluționarea problemei moților pe primul plan de realizări rapide se impune și problema școlară, problema educației tineretului.

Din cauza structurii geografice, topografice și economice a țării moților, din experiența făcută până acum rezultă ineficacitatea actualului sistem de învățământ, fiindcă el nu corespunde nici nevoilor nici cerințelor locuitorilor din mai multe motive.

Mai întâi școala atât primară cât și secundară menținându-se în cadrul orientărilor generale ale programei, nu a înțeles să ia contact cu realitățile vieții satelor și astfel n'a ținut seamă de stimularea îndeletnicirilor practice, se lasă frâu liber înclinărilor bolnăvicioase spre funcționarism. In astfel de împrejurări, școala rurală îndepărtează în loc să fixeze pe țărani de gospodăria lor contribuind prea puțin la culturalizarea satelor. Se surpă coastele odinioară bogat împădurite ale munților și școala nu găsește nimic de zis pentru crearea cunoștințelor forestiere, cultului pomului și al copacului în general. Pier tradițiile locale, dispare specificul etnic al rasei și școala rămâne indiferentă. Învățătorul — onoare excepțiilor — a devenit și rămâne un izolat al satelor. Tinem să se știe însă că mai mult ca ori unde în sărăcia munților Apuseni, școala trebue adaptată mediului local. O cauză fundamentală care împiedică buna funcționare a școlilor chiar neadaptabile cum sunt, este frecvența neregulată a elevilor.

In special în comunele dela munte, învățământul regulat se poate zice, că începe numai în Noembrie, când cade zăpada, și se termină în mijlocul lui Aprilie

Toate mijloacele întrebuințate, sfaturi, povețe, conferințe, citații prin comitetele școlare sau primărie, amenzi aplicate n'au adus nici un rezultat și nici nu va aduce dar nici nu se poate pretinde. Din ce motiv? Sărăcia locuitorilor, distanțele de 6—8 km. de școală, lipsa izlazurilor, lipsa părinților de acasă. Moții pleacă cu negotul lor dealungul țării, și lipsesc cu lunile, — aceasta contribue în mare parte la această slabă frecventă.

In ce privește localurile de învățământ, cu foarte mici excepții sunt absolut impropriu. Sunt săli de clase neîncăpătoare în care elevii mulți stau în picioare, iar învățătorul este nevoit să stea lipit de perete. Materialul didactic absolut necesar instrucției, în cea mai mare parte lipsește. Iar mobilierul este impropriu, acolo unde există, iar în cele mai multe părți inexistent. Tot atât de inexistente sunt și muzeele, atelierele și grădinile școlare; de aici urmează că și învățământul supra-primar lasă mult de dorit, căci nu se face nimic practic.

Activitatea extrașcolară a învățătorului se restrânge numai la conferințele cari se țin și acestea foarte rar în așa numitele cercuri culturale.

Pentru populația adultă organizarea cursurilor de analfabeți nu se mai face, rupându-se tradiția începută înainte de războiu în cadrele Astrei.

Un alt neajuns îl constitue aici instabilitatea învățătorului. Credem, că ar trebui numite în învățământul acestei regiuni numai elemente localnice. In felul acesta multe deficiențe ar fi înlăturate, iar elevii ar avea un părinte pe care l'er cunoaște și l'ar urma.

D. raportor prezintă o serie de date referitoare la obligativitatea și frecvența școlară.

S'a încercat îmbunătățirea frecvenței, ici colo prin creiarea cantinelor școlare. Aceste cantine n'au putut trăi numai din idealism și entuziasmul învățătorilor, fără sprijinul Statului și mai puțin al locuitorilor. Un alt neajuns al școalei constă în aprovizionarea elevilor săraci cu cărți și rechizite școlare. Manualele și utensilele școlare sunt enorm de scumpe. Cooperative școlare sunt numai 2 în toată regiunea, cari să înlesnească procurarea lor. Bibliotecile școlare puține și unde sunt, cărțile nu sunt selecționate. Aparate de radio sau cinematografe asemenea inexistente.

In ce privește partea sanitară se prezintă sub toată critica. Nu există la nici o școală bae Farmacii școlare foarte puține, la multe din școale sufer copiii chiar de sete, nu au vas pentru apă de băut, nu mai vorbim de vase pentru spălatul mâinilor.

In ce privește susținerea școlilor din contribuțiile comunale este o situație intolerabilă. In cele mai bune cazuri în comunele de munte se încasează abia 50% din totalul contribuției comunale. Să vorbim și despre situația materială a învățătorilor. Aici în munți, sunt mai prost retribuiți ca ori unde. Invățătorii dela câmpie au pământ la școală, pe care cultivându-l primesc încă odată salariul anual. Cei dela munte n'au aceste avantajii, școalele neavând terenuri.

INVAȚAMANTUL SECUNDAR

In regiunea munților Apuseni au funcționat următoarele școli secundare. O școală normală de băeți la Abrud azi transformată în gimnaziu, un gimnaziu la Baia de Arieș, azi desființat. Un liceu de băeți la Brad și altul la Beiuș. O școală normală pentru grădini de copii mici la Beiuș, un liceu de fete tot la Beiuș. Un gimnaziu de fete la Abrud, azi desființat.

Aceste școli sunt necesare pentru satisfacerea instrucțiunii Țării moților și deci trebuesc menținute. In același timp aceste școli trebue să fie prevăzute cu mijloace materiale necesare pentru a asigura o stare de funcționare cât mai bună, acordându-le cât mai multe burse pentru elevii săraci, dar merituoși.

INVATAMANTUL PROFESIONAL

Condițiunile de desvoltare pentru înființarea școalelor de meserii în regiunea munților Apuseni, sunt date în imensele bogății naturale cari zac ascunse în sânul munților rămase ne-exploatate din lipsă de elemente pregătite, a capitalului necesar.

Invățământul profesional este slab reprezentat în această regiune, care prin structura ei geografică și economică să pretează admirabil învățământului practic. Afară de școlile de meserii din Huedin, Zlatna și Câmpeni nu este nici o școală de acest gen, care să ridice nivelul cultural profesional al tinerelor odrasle de moți. Nu sa află nici o școală de mine aici în cea mai bogată regiune minieră din întreg sud-estul european.

Deasemeni nici o școală de silvicultură în mijlocul celor mai frumoase păduri de brad. Nici o școală de agricultură alpină în această regiune exclusiv muntoasă.

SOLUȚII DE INDREPTARE

a) Școala primară să fie adaptată realităților vieții satelor cu un program de învățământ specific adaptabil și aplicabil regiunii de munte.

b) Anul școlar să înceapă la 15 Octombrie până la 15 Mai cu reducerea vacanțelor de Crăciun și de Paști.

c) Sistarea învățământului ambulant care nu aduce foloase reale. Bine ar fi ca în comunele cu multe cătune, să se ridice cămine școlare cari să cuprindă cinci șase sute elevi în internate.

d) Localurile de școli existente să fie reparate din bugetul statului și nu al comunelor.

e) Toate școalele să fie împroprietărite cu pământul necesar pentru lucrările de practică agricolă.

Să fie înzestrate cu mobilier și material didactic necesar instrucției.

Dacă nu toate școlile, cel puțin cele centrale să fie înzestrate cu ateliere, săli speciale pentru educația fizică și săli pentru serbări festive, cinematograf, radio, baie, etc.

Să se facă o programă analitică adaptabilă și pusă în concordanță cu toți factorii determinanți ai condițiilor de viață a acestei regiuni.

In ce privește învățământul secundar, liceele și gimnaziile, cele existente sunt suficiente și necesare pentru instrucția teoretică a copiilor de Moți.

Astfel propunem și cerem cu toată hotărîrea noastră reînființarea gimnaziului de băieți din Baia de Arieș, a gimnaziului de fete din Abrud și a școalei normale de băieți din Abrud, impuse ca școli absolut indispensabile regiunei.

Cerem asemenea înființarea unei școli normale de fete pentru formarea conducătoarelor de grădini de copii mici, fie la Abrud, fie la Câmpeni, fie la rBad sau Zlatna.

In Roșia Montană să se înființeze o școală minieră, în Câmpeni o școală silvică, în Brad o școală de agricultură alpină, iar școli profesionale de fete cu diferite ramuri de îndeletniciri casnice trebuesc regiunii cât mai multe.

Școlilor țărănești de sub auspiciile „Astrei" asemenea li se simte lipsa. Această ofensivă culturală de creare a acestor școli se impune în mod categoric.

Cam acestea ar fi dezideratele și nevoile ce se simt în regiunea munților Apuseni, cu privire la soluționarea problemei școlare.

Apoi, d. prof. IULIU MOLDOVAN a închis desbaterile, accentuând cât de necesare erau aceste raporturi documentate pentru cunoașterea adevăratei situații din munții Apuseni, relevând în acelaș timp că populația moțească reprezintă un capital uman de mare valoare, care trebue menajată.

Arestarea unui periculos spărgător

Târgoviște, 10 Sept.

Intr'un precedent reportaj, am relatat despre arestarea, de către jandarmii din Moreni (Prahova), a unui cunoscut spărgător, Ion Pavel, originar din comuna Râul Alb (Dâmbovița), autor a numeroase spargeri săvârșite în orașul și județul nostru și în județul Prahova.

El a fost adus la poliția Târgoviște, unde este anchetat de comisarul Munteanu, șeful biroului judiciar.

Ion Pavel, executând o condamnare la închisoarea militară Târgșor (Prahova), a evadat la 26 August a. c., venind la Târgoviște, unde a spart magazinul de coloniale G. Motrun, din str. Regele Carol II-lea, furând 21 mii lei, cu cari a plecat la Moreni, cumpărându-și haine, iar de aci la Sinaia, unde a pierdut 8000 lei, la casinou.

Venind iar la Moreni, a fost identificat și arestat.

Din cercetările făcute de comisarul Munteanu, rezultă că numitul spărgător are la activ 15 spargeri, începând de la anul 1934.

Notăm aci spargerile săvârșite: prima la fostul lui stăpân G. Motrun, apoi la băcănia Georgescu-Racovița, la băcănia Sarudis, toți din Târgoviște; la comerciantul N. Pandele, din Pitești.

Arestat, pentru aceste spargeri a fost condamnat de judecătoriile Târgoviște și Pitești.

După ce a executat pedepsele, în 1937 își începe activitatea, săvârșind spargeri la restaurantul gării Pucioasa și locuința învățătorului Manole Duță, tot din Pucioasa; la cârciumanul V. Ivancea Fieni, la Ion Bălășescu-Pietroșița, la Ilie Bădoiu-Brănești, apoi la Târgoviște, la magazinele Cota Cociu și Marin Crasopol.

Fiind iar arestat, a fost judecat de autoritățile militare, de oarece era militar în concediu, și condamnat la 2 ani închisoare, pedeapsă ce o executa la închisoarea Târgșor de unde a evadat, la 26 August c., pentru ca să dea ultima lovitură tot la fostul lui stăpân, băcanul G. Motrun, din Târgoviște.

Spărgătorul, cu actele ce i s'au dresat, a fost înaintat parchetului.

xx●●xx

Incercare de mituire

Târgoviște, 10 Sept.

Ion Martac și Ion I. Matei, din comuna Lucieni, cari aveau un proces de furt, la trib. local secția II-a, prin mijlocirea lui Ion Popescu, din Văcărești, au propus lui Nicolae Nedelcu, practicant la zisa secție, să sustragă dosarul, oferindu-i, pentru acest serviciu, suma de 600 lei.

Practicantul însă comunicând faptul parchetului, cei trei mituitori au fost prinși în flagrand delict, de poliție, care i-a arestat și înaintat parchetului.

Ei vor fi judecați după legea micului parchet.

Inaugurarea cabanei vânătorilor „Marele Voevod Mihai" de pe muntele Clăbucetul

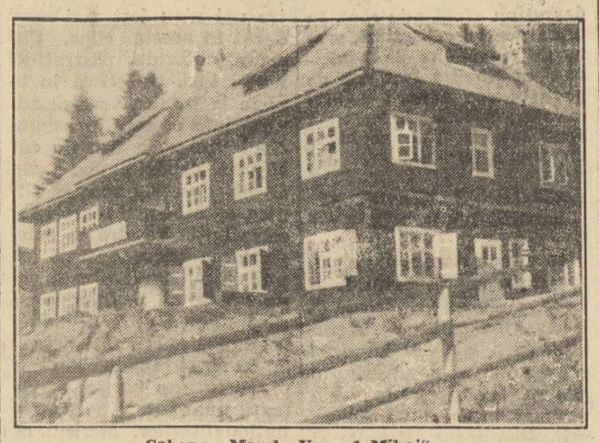

Cabana „Marele Voevod Mihai"

Satulung, 9 Sept.

La 10 km. de Brașov, sub poalele munților Bucegi, ținându-se lanț se înșiră cele patru comune Săcelene, Baciu, Turcheș, Cernatu și Satulung care este dealtfel și cea mai mare comună. Aci, pe unul dintre frumoșii munți ce înconjoară comuna, pe muntele Clăbucetul la o altitudine de peste 1000 de metri, batalionul 2 vânători de munte din Brașov, a construit o cabană atât pentru trupă cât și pentru ofițeri. Eri s'a făcut inaugurarea acestei cabane cu un mare fast. Organizarea acestei solemnități a fost sub conducerea d-lui major Gh. Dimitriu, care este și unul dintre cei cari au muncit mai mult la ridicarea acestei cabane.

Casa este construită din lemn cu etaj, având numeroase camere cari sunt înzestrate cu tot confortul modern, apă, sobe de teracotă, lumină electrică etc.

Locuințele trupei sunt orânduite la Sud de cabană și tot acolo pompa de apă, grajdurile, etc. La ora 12 a început serviciul divin oficiat de pr. *Silvestru Garcea*, din Cernatu. Intre timp d-nii generali Ilie Partenie c-dul corpului 5 armată și g-ral Bălănescu însoțiți fiind de d-nii col. Tocineanu, prefectul județului și lt. col. Ludwig, au trecut trupa în revistă, iar muzica a dat onorurile.

După serviciul religios pr. Silvestru Garcea, a ținut o cuvântare în care a spus între altele:

Această măreață clădire pe care o inaugurăm azi cu atâta voie bună, vine să confirme tradiția înfrățirei strămoșești cu codrul frate cu românul și să afirme principiul muncii constructive, care azi mai mult decât oricând, datorită înțelepciunei Regelui Carol al II-lea, s'a lansat pe toate trenurile de manifestare omenească și pe care atât de evident îl oferă natura. Legea naturei ne dă așa dară o strălucitoare pildă de muncă.

D. col. *Ludwig*, cd-tul bat. 2 vânători de munte a făcut, în discursul său, și un mic istoric al acestei cabane și a spus: „Pe înălțimile falnice ce înconjoară Satulungul, la poalele încântătoarei Pietri Mari, în mijlocul codrilor de brazi, ne-am ridicat această casă de adăpost care poartă numele Măriei Sale Marelui Voevod de Alba Iulia, Acelui care a luat primele grade ostășești în acest batalion.

Garnizoanele de reședință ale vânătorilor de munte fiind prea îndepărtate de crestele înalte, unde vânătorul trebuie să-și oțelească forțele fizice, s'a creat această necesitate de a se construi departe de oraș un adăpost utilat cu tot confortul, care să ofere ofițerilor și trupei odihna binemeritată a unei întregi zile de muncă.

D. g-ral *Bălănescu* cd-ul brig. mixte a spus: „Pe un minunat colț de raiu, pe aceste plaiuri Săcelene, se ridică un mare locaș, menit să adăpostească pe cei ce sunt chemați să-și oțelească sufletele și trupurile lor. Pe aceste minunate plaiuri veți învăța voi ostași, cum să vă apărați țara.

Toată lauda celor cari cu priceperea lor cu muncă crâncenă au reușit să vă dea acest locas de odihnă.

In clipele acestea înălțătoare, gândul nostru se îndreaptă către primul ostaș al Țării, către primul vânător de munte, și într'un glas să strigăm „Trăiască M. S. Regele Carol al II-lea, Trăiască Marele Voevod Mihaiu de Alba Iulia".

Muzica militară a intonat „Imnul Regal", în uralele și asistenței.

După ce preotul a sfințit cu apă toate apartamentele și dependințele, a urmat un banchet la care au luat parte toți invitații, între cari: d. g-ral Ilie Partenie cdt. c. 5 A., d. g-ral Bălănescu cd-tul brig. I mixte, d. și d-na col. Tocineanu prefectul județului, d. și d-na col. Victor Nanu primarul municipiului Brașov, d. col. Strat cu d-na, d. col. Barozzi cu d-na, d. colonel Filip Agricola, d. col. Podgoreanu, d. lt. col. Bălășeanu cu d-na, Cârlan, Mavrichi, Luculescu, d. Sergiu Dimitriu fost președinte al O.N.T., dr. docent Liviu Câmpianu, dr. Virgil Voicu, dr. P. Nistror, ing. Eug. Zehan, pr. S. Garcea, c-dor Vădă, lt. col. Baștа, lt. col. Ludwig cd-tul bat. 2 v. M., maior Dimitriu Gh. cu d-na, maior Vasiliu, Constantinescu, Marinescu, Cristescu, d. cpt. Navrea cu d-na, Stoltz, maior Kliška, dr. I. Gologan, Traian Bratu, Ioan Rusu, N. Boicea, V. Munteanu, Jantea, Curcubătă, Străvoiu, Gh. Filip, M. Ius Butu, etc.

In timpu banchetului au cântat fanfara și jazzul bat. 2 v. m.

D. g-ral *I. Partenie*, cd-tul c. 5 a., a închinat pentru M. S. Regele.

Activitatea căminului cultural „Regele Carol al II-lea" din Golășei (Brăila)

Serbările din com. Osmanu și Viziru

Brăila, 9 Septembrie

Am arătat că, din inițiativa învățătorilor din com. Golășei, în frunte cu d. Dumitru Pârlițeanu, directorul școalei din aceeași comună, s'a înființat acolo căminul cultural „Regele Carol al II-lea", pus sub auspiciile Fundațiilor regale „Principele Carol".

Această asociație culturală a activat intens pe tărâmurile: cultural, social, edilitar, etc. și a reușit să înființeze o frumoasă bibliotecă pusă la îndemâna sătenilor.

Conducătorii căminului nu se mulțumesc numai cu atât și în fiecare Duminică și sărbătoare organizează șezători culturale dând cu acest prilej sfaturi sătenilor și îi pun în curent cu toate știrile din țară și străinătate.

Cum d. Pârlițeanu, conducătorul căminului cultural „Regele Carol al II-lea", din com. Golășei, a hotărît ca pe lângă acest așezământ să formeze o farmacie populară și neavând fondurile necesare, a organizat zilele trecute frumoase serbări în com. Osmanu și Viziru.

Programul, foarte bogat, a fost alcătuit din coruri, recitări și o piesă de teatru jucată de d. Andone Cărbunaru, student teolog și tinerele sătence Ileana Cotigă, Maria Moșescu, Florica Dediu, Ileana Priceputu și Maria Cristicu.

Cu acest prilej, d. **Pârlițeanu** a vorbit sătenilor despre: „Căminele culturale, în viața sătenilor", relevând tot odată și preocupările conducătorilor căminului, de sub președinția sa.

Expoziția de animale din Siret

Premiile acordate

Rădăuți, 10 Septembrie

Joi s'a ținut în orășelul Siret a doua expoziție de animale organizată de Camera de agricultură a județului Rădăuți.

Cu toată ploaia abundentă care a curs toată noaptea, expoziția a fost foarte populată, soldându-se cu un frumos succes.

In afară de crescătorii mici, au luat parte cu frumoase exemplare de animale marii proprietari: baron Stârcea, primpreședinte la Inalta Curte de Casație și baron Gheorghe Flondor-Rogojești, președintele Camerei de agricultură.

S'au expus taurine și cabaline. Frumoasă impresie au făcut produșii cabalini ai sindicatului crescătorilor calului arab.

S'au distribuit premii în bani, în valoare de 24.150 lei, din partea Camerei de agricultură și 8.000 lei din partea sindicatului calului arab.

Au luat premiul I, în valoare de 1.000 lei, pentru bovine: Lavric Archip-Calafindești, Mihailiuc Vasile Siret și Cijevschi Dionisie-Bahrinești; pentru cabaline: Olarian Dumitru-Marginea și Samuil Andrei-Calafindești.

Medalia de aur, pentru taurine: Fritz Hubich-Tereblecea, Cudelca Florea - Tereblecea; pentru cabaline: baron Stârcea-Gropeni;

Medalia de argint, pentru taurine: d-na dr. Dusceac-Siret; pentru cabaline: baron Gh. Flondor - Rogojești; Simionesi Mihai-Grănicești și Moroșan Gheorghe-Grănicești.

Medalia de bronz, pentru bovine: Popescu Alexandru Costuc Maftei-Văscăuți pe Siret, Leonte Andrei-Calafindești; pentru cabaline: Puiu Ion-Poieni. Glass Ludwig-Tereblecea și Engel Jacob-Frătăuți pe Suc.

INFORMAȚII

● Primăria municipiului București, direcțiunea serviciului veterinar, aduce la cunoștința generală, că, toate persoanele cari eventual au fost mușcate de un câine al d-lui Traian Bărbulescu, din str. Verdeții nr. 4, să se prezinte de urgență institutului antirabic „Dr. V. Babeș", spre a face tratament contra turbării.

● Pentru conducerea medicală a Centrului social rural Sibiciu-Buzău și reorganizarea dispensarului de copii și adulți, se caută un medic dornic de a se consacra celei mai frumoase munci de ridicare a neamului.

Pentru informații a se adresa d-nei Stella Vlădescu, Sibiciu-Buzău, gara Pătârlagele.

● Ministerul sănătății și ministerul educației naționale au delegat pe d. dr. V. Racoveanu, secretarul general al societății române de oto-rino-laringologie să le reprezinte la congresul balcanic de oto-rino-laringologie dela Atena și la congresul internațional de chirurgie plastică dela Milano.

● In ziua de 20 Septembrie c. se va ține la Academia de Arte Frumoase din București un concurs pentru ocuparea unei burse de sculptură la Școala Română din Roma.

Inscrierile se fac la secretariatul Academiei de Arte Frumoase din București calea Griviței no 22.

Candidații vor fi supuși unui concurs închis special, care va fi precedat de o expoziție a lucrărilor și operilor candidaților.

● Lucrătorul tipograf Mihail Antonovici, bolnav de tuberculoză, care se află internat, de două luni, în sanatoriul „Dr. Cosmuza" din Cluj, face apel la prieteni și la camarazii lui de muncă, să-l ajute cu orice sumă de bani, ca să-și poată ușura viața de suferință și desnădejde pe care o duce.

● D. prof. M. Drăcea, secretarul general al ministerului de agricultură a luat concediu până la începutul lunei Octombrie, urmând să participe ca delegat al țării la congresul internațional de technologie și utilizare a lemnului, ce are loc între 15—18 Septembrie la Bruxelles.

Cu acest prilej d-sa va vizita următoarele laboratoare de cercetare a lemnului: cel dela Eberswald—Berlin, condus de prof. Kohlmann; acel dela Paris dirijat de d. Campredonne, precum și Institutul din Princess Risborough—Londra, condus de d. prof. Roberson.

In tot timpul absenței d-lui prof. Drăcea, locul de secretar general al ministerului va fi girat de d. T. Mândru, directorul agriculturii.

● Ministerul lucrărilor publice și al comunicațiilor are nevoe de 2 chimiști specialiști în bitum. Cei care doresc să ocupe aceste posturi, să se prezinte urgent la direcția personalului cu actele ce posedă.

UNIVERSITARE

● Inscrierile pentru anul I-iu preparator la Academia de arte frumoase din București se fac numai până la 30 Septembrie. Doritorii vor adresa secretariatului Academiei, din calea Griviței No. 22, odată cu cererea: 1) diploma de bacalaureat; 2) extractul de naștere; 3) certificatul de naționalitate; și 4) recipisa de plata sumei de lei 500 pentru admitere, emisă de Academie.

Candidații înscriși vor depune un examen de admitere, care începe pe data de 3 Octombrie c. și va dura până la 9 Oct. c.

MILITARE

● Prin D. M. Nr. 940 din 10 August 1938, s'a dispus ca examenul de intrare în Școala de subofițeri sanitari și droghiști să se țină în ziua de 19 Septembrie 1938 ora 8, la Centrul de instrucție sanitară din București, Str. Institutul medico-militar (în spatele Gării de Nord).

La acest examen pot concura: sergenții dela trupele pe 3 ani, acei încorporați în Aprilie 1936; sergenții de la trupele pe 2 ani, acei încorporați în Aprilie 1937; sergenții cu termen redus (un an) cari la 1 Noembrie 1938 termină serviciul activ sub arme; sergenții proveniți din voluntari cari la 1 Noembrie 1938 vor avea împliniți 2 ani de serviciu sub arme; sergenții din primul an de complectare.

Condițiunile de admitere la concurs sunt aceleași ca și în anii trecuți, cari se găsesc publicate în „Monitorul Oastei" și „Monitorul Oficial" din anul 1937.

ȘCOLARE

● Direcția liceului industrial „Protopopul Tudor" invită elevele școalei dela clasa IV-a în sus să se prezinte la școală Luni, 12 Septembrie, ora 9 dimineața.

● Ministerul educației naționale a aprobat o sesiune excepțională de examene particulare de curs primar, în luna Septembrie.

Examenele pentru clasele I-IV se vor ține la școala din localitate respectivă, înscrierile făcându-se prin revizoratele școlare.

Pentru clasele V-VII examenele se vor ține numai la reședința județului ,sub președinția revizorului școlar sau a unui delegat al său.

Centralizarea rezultatelor dela concursul grâului

La ministerul agriculturii se lucrează la centralizarea și coordonarea datelor rezultate din concursul grâului, la cele 56 județe unde s'a ținut.

La acest concurs vor participa numai premianții întâi din toate cele trei categorii: producătorii mari, mijlocii și mici și cari au întrunit cele mai mari note din toate punctele de vedere: cea mai mare producție la ha; cea mai mare greutate hectolitrică și cel mai mare procent de gluten uscat.

Acest concurs va fi prezidat de M. S. Regele Carol al II-lea.

Premiantul I va primi medalia de aur a decorației „Meritul agricol", din mâna Suveranului.

La acest concurs se va face o expoziție din grânele cari au obținut premiul I în cele 56 de județe.

Expoziția se va deschide sub auspiciile „Institutului de cercetări agronomice".

Probele vor fi de două feluri: saci cu grâu și snopi. Din acești snopi se va alege spicul cel mai frumos din recolta anului 1938 și va fi prezentat pe o tavă de aur M. S. Regelui, care va felicita pe producător.

EPIDEMIE DE SCARLATINĂ LA GIURGIU

Numeroase cazuri mortale

Giurgiu, 10 Sept.

Față cu nuroasele cazuri de scarlatină ce bântue cu furie în orașul nostru și care a făcut multe victime în cursul acestei luni d. col Th. Munteanu, primarul orașului a convocat pe membrii consiliului de higienă.

Din expunerea făcută de d. dr. D. Ștefaniu, medicul primar al orașului, reese că în prezent, în oraș sunt 46 de cazuri, care au fost izolate în spital. Consiliul a luat următoarele măsuri sanitare, hotărându-se aplicarea lor cu toată strictețea:

Cu începere dela 10 Septembrie se începe pe întreg cuprinsul orașului campania sanitară, de combaterea scarlatinei făcută de medici și personalul sanitar din localitate.

Combaterea boalei se va efectua prin inpecții ce se vor face copiilor la domiciliu de către echipele sanitare.

Toți părinții sunt obligați a-și prezenta copiii până la etatea de 15 ani, pentru a li se face injecții de apărare contra boalei.

Orice boală contagioasă, chiar numai suspectă, va fi adusă la cunoștința serv. sanitar al orașului, pe orice cale și în cel mai scurt timp, de către familiile bolnavilor, rude, vecini sau alte persoane ce cunosc cazul.

Toți cetățenii sunt obligați a lua măsuri de văruirea camerelor și stropitul lor cu substanțe antiseptice.

Bolnavii nu vor putea fi transportați decât cu trăsura sau automobilul ce se va indica de serviciul sanitar al orașului.

Proprietarii de vechicule cari nu vor respecta această măsură se vor pedepsi conform legii.

Toți proprietarii de localuri, săli de cinematografe, etc., nu au voe a primi copii sub etatea de 15 ani, chiar când sunt însoțiți de părinții lor.

Deasemeni patronii localurilor publice sunt obligați a desinfecta cel puțin odată pe zi localurile lor.

Aceste măsuri rămân în vigoare până la stingerea complectă a epidemiei de scarlatină.

Cei ce vor contraveni acestor dispoziții, li se vor aplica pedepsele prevăzute de legea sanitară și de codul penal.

xx●●xx

Dela cursul profesional industrial Ion I. C. Brătianu

Direcțiunea cursului profesional de ucenici industriali nr. 15 „Ion C. Brătianu", din București, șos. Giulești 5, anunță că au început înscrierile pentru cl. I, și reînscrierile pentru cl. II și III.

Pentru a putea fi admis în cl. I, trebue să fie absolvenți cel puțin a 4 cl. primare și să fie ucenic angajat legal, prin Camera de muncă, depunând la secretariatul școalei următoarele acte: 1) extractul de naștere; 2) certificatul de studii; 3) certificatul de naționalitate și 4) adeverință de ucenic.

Sunt admiși în clasa II ucenicii industriali, absolvenți a 3 clase secundare sau 7 cl. primare, cari vor da un examen de diferență la desen industrial și tehnologie.

Absolvenții a două clase dela gimnaziile industriale sunt primiți în cl. II, fără examen de diferență.

Absolvenții cursurilor profesionale de ucenici industriali, cu stagiu de ucenicie de 3 ani, devin lucr